

eindelijk een echte textielpolitiek

J. Monserez,

Nationale Voorzitter Textielarbeiderscentrale
van België

*Bedenkingen van de Textielarbeiderscentrale van België
betreffende het economisch luik van het herstelplan voor
de textiel- en kledingnijverheid.*

België heeft een textiel-herstelplan

Reeds bij het begin van de crisis in 1975 werd in samenwerking met andere organisaties in de schoot van de Bedrijfsraad Textiel en Kleding getracht de toenmalige regering te sensibiliseren voor de problemen in de textielnijverheid. Er werd echter weinig gehoor gevonden, bij zover dat de lichte opflakking van de activiteit begin 1976 werd ingeroepen om eventuele hulpmaatregelen in de ijskast te stoppen. Het was dan ook met voldoening dat wij in september 1977 het initiatief van de Minister van Economische Zaken begroetten, die samen met zijn kabinet een coherent plan heeft opgesteld ter redding van deze nijverheidstak, temeer dat hij er in geslaagd was een aantal van zijn kollega's alsook enkele administraties voor zijn denkbeelden te winnen. Voor het eerst in de economische geschiedenis van België was de politieke wil aanwezig om bij te dragen tot het instandhouden van de arbeidsplaatsen van enkele tienduizenden werknemers uit de textielnijverheid.

Sinds 22 oktober 1977 kenden heel wat maatregelen zoniet een volledige (renteloos voorschot van 20.000 fr.), dan toch een begin van uitvoering, wat er op wijst dat het niet bij holle woorden blijft, maar dat het plan ook in werkelijkheid wordt omgezet, misschien minder snel dan wij hadden gehoopt. Er zijn nu eenmaal administratieve geplogenheden die niet met één pennetrek worden omgebogen. Daarenboven hebben de administraties van Economische Zaken niet altijd dezelfde visie als deze van douanen, of zijn de bedoelingen van de verantwoordelijken voor de openbare aanbestedingen anders georiënteerd dan wat de Minister van Economische Zaken eigenlijk zou willen.

Enkele fundamentele bewerkingen

Uit hetgeen voorafgaat zou men kunnen konkluderen dat wij als TACB ongenueanceerd het Plan als dusdanig aanvaarden.

(1) Fundamenteel staan we enigszins argwanend tegenover *de algemene filosofie* van het vrijwaringsplan. Inderdaad, als vertegenwoordigers van de arbeiders hebben wij in het verleden geleerd dat concentratie, reorganisatie en herstructurering steeds gepaard gaan met het afvloeien van arbeidskrachten.

Trouwens, als wij bepaalde cijfers onder ogen hebben, o.m. inzake de produktie per arbeider in de katoenspinnerijen, dan zien we het helemaal niet meer zitten waar nog kan 'geherstructureerd' worden. Waar in 1949 nog 17.900 arbeiders in 54 bedrijven een produktie van 78.300 ton voortbrachten, was dit in 1974, voor eenzelfde produktie, nog slechts 5.100 arbeiders in 19 bedrijven of met andere woorden in 1974 produceerde 1 arbeider gemiddeld 15,4 ton/jaar, — in 1949 was dit slechts 4,5 ton.

Wij kunnen ons niet van de indruk ontdoen dat die bewuste herstructureringsfilosofie hoofdzakelijk zijn oorsprong vindt in de degelijke studie die in opdracht van de Dienst voor Nijverheidsbevordering werd uitgevoerd inzake de breigoednijverheid en dat de konklusies uit deze studies werden geëxtrapoleerd voor de gehele textielnijverheid.

Wij menen trouwens dat het hoofdstuk in verband met herstructurering te veel georiënteerd is op financiële stimuli en dat onvoldoende aandacht besteed werd aan het tewerkstellingsprobleem. In de huidige situatie is er zeker in de textielnijverheid en al evenmin in andere industriële sectoren vervangende tewerkstelling voorhanden.

(2) Een ander fundamenteel bezwaar betreft de *stijging van de produktiekosten*, aspekt dat weliswaar slechts in de diagnose wordt behandeld, maar toch als basisgegeven doorheen het plan loopt. Ons inziens dient men er zich voor te hoeden alleen oog te hebben voor de arbeidskosten. Ook financiële lasten dienen in aanmerking te worden genomen, terwijl het probleem van de grondstoffen nader dient onderzocht te worden. Inderdaad, alhoewel de natuurlijke grondstoffen op de internationale markten verhandeld worden is de Belgische industrie benadeeld door de beperkte opname-kapaciteit.

(3) Tenslotte kunnen wij ons niet akkoord verklaren met de notie '*eenvoudige produkten*'. Men moet nu éénmaal een kwaliteitsdraad spinnen om een hoogwaardig eindprodukt te bekomen. En in hoeverre kunnen wij onze bevoorrading zowel kwalitatief als kwantitatief laten afhangen van de ontwikkelingslanden.

Enkele konkrete bezwaren

Wat de konkrete voorgestelde maatregelen betreft hebben wij eveneens enkele bedenkingen naar voor te brengen.

(1) Wat de *invoerhandel* betreft hebben we sinds jaren elk initiatief, zowel op Belgisch als op EEG-vlak, gesteund dat paal en perk kon stellen aan de gesel van de abnormale invoer uit zogenaamde ontwikkelingslanden.

Wij herhalen, zogenaamde ontwikkelingslanden, zoals Hong-Kong, Taiwan, Zuid-Korea. Inderdaad, als socialistische syndicalisten zijn we steeds voorstander geweest van internationale solidariteit, maar wij kunnen niet aanvaarden dat onder het mom van ontwikkelingshulp ganse bedrijfstakken worden afgebouwd en thans bloeiende gewesten teloorgaan en echte ontwikkelingsgebieden dreigen te worden. Denken wij maar even aan de gevolgen voor het arrondissement Kortrijk, mocht daar binnen afzienbare tijd

de textielindustrie verdwijnen. Temeer dat de enorme winsten die door dergelijke handelspraktijken worden verwezenlijkt, worden opgestreken door grote multinationale ondernemingen of enkele bevoorrechte lokale potentaten, zonder dat de lokale bevolking enige lotsverbetering ten goede komt.

Het is dan ook met een bijzonder genoegen dat we de krachtdadige houding van de Belgische verantwoordelijken hebben begroet bij de besprekingen inzake de *vernieuwing van het multinationaal multivezelakkoord (MVA)*, waarbij duidelijk de wil aanwezig is om te waken op de strikte toepassing.

Alleen betreffende het toekennen van het *alleenrecht voor de gecontingenteerde* invoer aan de producenten blijven wij, ondanks bepaalde verzekeringen van regeringswege, ernstig voorbehoud maken. Het gevaar is inderdaad niet denkbeeldig dat bepaalde producenten, zij het dan niet in de onmiddellijke toekomst, volledig overschakelen naar een handelsfunctie, waardoor eens te meer een aantal arbeidsplaatsen in het gedrang zouden komen.

Ook in geïntegreerde bedrijven kan een dergelijke regeling aanleiding geven tot verlies van arbeidsplaatsen, doordat bepaalde voorafliggende activiteiten worden afgestoten, ten gunste van de invoer.

Het is trouwens ook niet onmogelijk dat een 'handel in licenties' ontstaat met medewerking van Belgische bedrijven die in de plaats treden van de grote distributiebedrijven. Het systeem bestaat al op het internationale vlak, waarbij Afrikaanse landen, waar textiel- en kledingindustrie onbestaande zijn, uitvoeren naar de EEG (natuurlijk afkomstig van ZO-Aziatische landen).

(2) Een *financiële tussenkomst* ten voordele van textielbedrijven hebben wij sinds november 1975 steeds gesteund, omdat wij, bewust van onze verantwoordelijkheid, meenden dat deze inspuiting van vers geld de ondernemingen zou toelaten een aantal arbeidsplaatsen te behouden.

De praktische uitvoering van deze maatregel heeft ons geleerd dat een ongenuanceerde toepassing echter niet het beoogde doel bereikt.

Het is inderdaad zo dat firma's die in financiële moeilijkheden verkeren, of slechts gedeeltelijk werken, en derhalve het geld het best zouden kunnen gebruiken het minste steun hebben ontvangen. De vraag echter welke criteria dan wel moeten aangewend worden, blijft tot hiertoe nog open.

In ieder geval dient de maatregel in 1978 te worden hernieuwd, zij het dan met andere modaliteiten, die echter moeten gebonden blijven aan het tewerkstellingsaspect.

Ook aan de studieopdrachten van de Bedrijfsraad Textiel en Kleding, hebben wij onze medewerking verleend, zij het dan minder als direkt-vragende partij. Hoewel wij de

uitgebrachte adviezen unaniem gesteund hebben kunnen wij ons echter niet van de indruk ontdoen dat er zich in bepaalde industriële milieus een werkelijke 'subsidiehonger' manifesteert, waarbij alle heil verwacht wordt van de overheid. In deze optiek hebben wij dan ook kontrolerecht gevraagd bij de uitvoering van bepaalde maatregelen, dit onder de vorm van een concertatiecomitee. Wij menen ten andere dat zowel op het gebied van het wetenschappelijk onderzoek als op het gebied van de uitvoerbevoering nog heel wat te doen valt. Wat dit laatste betreft is het inderdaad zo dat, zonder de verdienste van de EEG-markt te miskennen, er dient gestreefd te worden naar meer diversifikatie van de export naar nieuwe markten.

Dat de overheid daarbij een belangrijke rol te spelen heeft zal wel niemand ontgaan. De textielsector kent nu eenmaal een groot aantal KMO's die niet in staat zijn met eigen middelen en eigen infrastructuur deze belangrijke inspanningen te leveren. Doch anderzijds is het zo dat alleen een efficiënte export borg kan staan voor het behoud van de Belgische textielindustrie.

(3) Een punt dat naar onze mening onvoldoende aan bod is gekomen betreft de *opleiding van het personeel*, zowel van het uitvoerend als van het kaderpersoneel. Wij zijn ervan overtuigd dat bij een eventuele herneming van de activiteit, de textielnijverheid al vlug zal gekonfronteerd worden met een gebrek aan geschoold personeel. Alhoewel wij de initiatieven van Febeltex akteren menen we echter dat in eerste instantie een taak weggelegd is voor het Ministerie van Nationale Opvoeding, voor de revalorisatie van het textielonderwijs door de uitbouw van de bestaande infrastructuur. Gebrek aan modern materieel belet dikwijls de nieuwste technieken aan te leren. Daarbij kan gedacht worden aan verplichte stages in de bedrijven binnen het kader van de bestaande programma's. Ook de mogelijkheden geboden door het Europees Sociaal Fonds kunnen hierbij aangesproken worden, door het oprichten van een aantal kleinere scholingscentra, dit buiten de RVA.

Doch deze initiatieven mogen ons inziens niet leiden tot versnippering en de teloorgang van bepaalde, alombekende textielscholen. Eerder dient gestreefd naar een duidelijke samenwerking met de konstruktors van textielmachines, opdat de scholen, de technische evolutie niet alleen theoretisch, maar ook in de praktijk zouden kunnen bijhouden.

(4) Tenslotte juichen wij de oprichting toe van bijzondere administratieve cellen, zowel binnen de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel, als binnen het Ministerie van Economische Zaken zelf. Deze moeten er borg voor staan dat de textielproblematiek dagelijks gevolgd wordt en dat snel korrekties kunnen aangebracht worden aan de uitgestippelde politiek. Ook voor de werking van deze organen rekenen wij op regelmatige concertatie tussen de betrokken partijen.

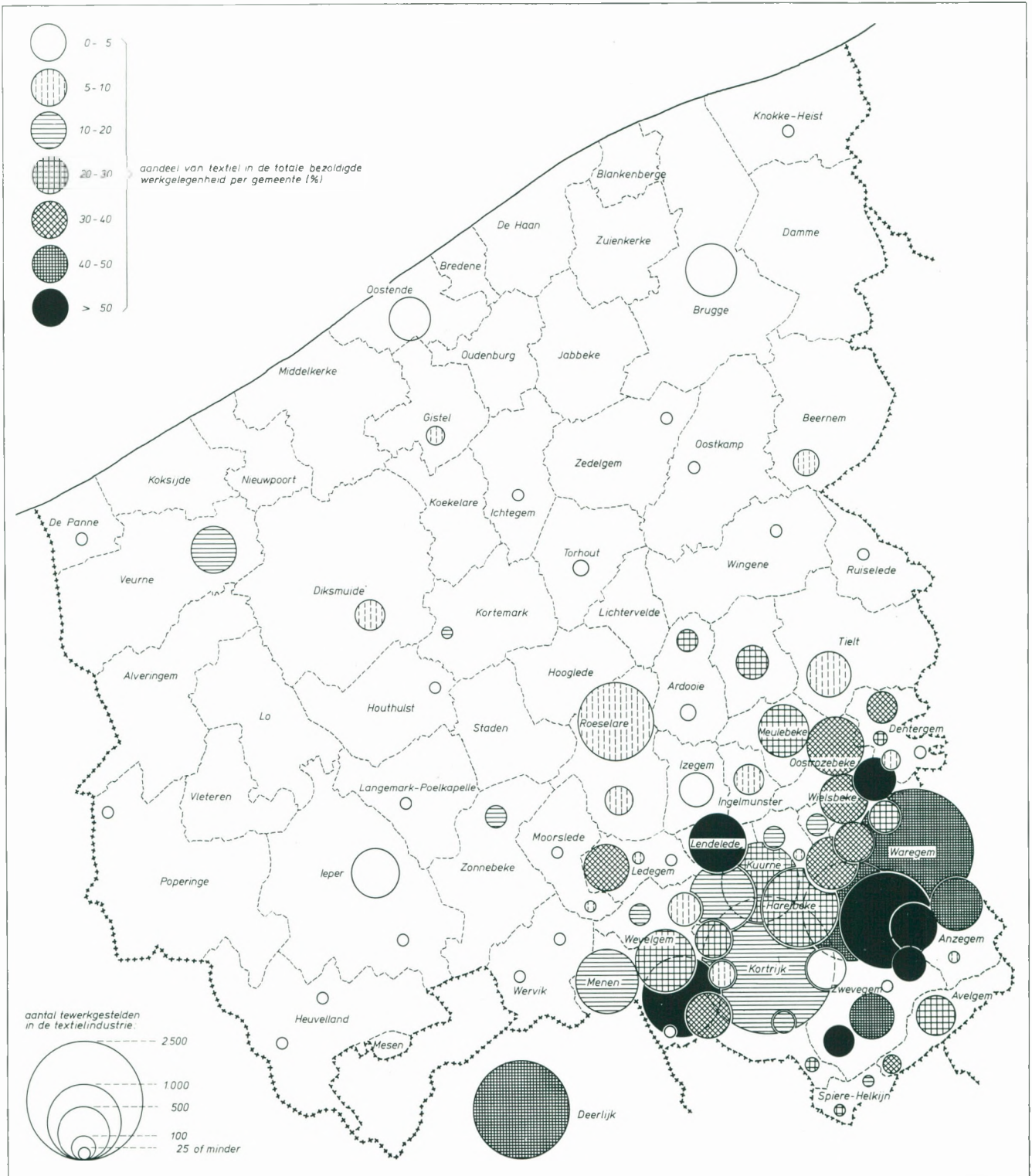
Onmisbaar naslagwerk

ADRESBOEK VAN DE WESTVLAAMSE INDUSTRIE

De prijs bedraagt 350 BF per exemplaar. W.E.S.-steunende leden 1978 (413 BF) ontvangen één exemplaar van het adresboek *gratis*.

Bijkomende exemplaren kunnen altijd schriftelijk worden besteld bij de GOM-West-Vlaanderen, Bazon Ruzettelaan 33, 8320 Brugge 4.

Westvlaamse textielregio's

Bron: RSZ 1976